

[Rønhoft]

på nogle andre områder dengang. Men i de seneste årtier er denne beskrivelse ikke kendt mere, og slet ikke når det gælder Holland. Forleden dag hentede jeg en gæst fra Amerika og kørte hende tværs igennem Danmark. Uden opfordring sagde hun: »Hvor er det dejligt at se, hvor rent og ryddeligt Danmark er.« Alt er jo relativt, men det er næppe nogen undskyldning, at det går langsommere uden for landets grænser.

Jeg bor tilfældigvis langs en motorvejsstrækning, der hver lørdag morgen fører endagsturisterne til Vesttyskland på den ugentlige indkøbstur. Om eftermiddagen vender strømmen tilbage mod nord med tungtlastede biler og trailere. De fleste lygtekegler vender opad, og det er måske grunden til, at en hel del emballage bortskaffes undervejs. Iøjnefaldende er det, at det kun er langs den nordgående bane, der ligger affald af øldåser, vinflasker, emballage af enhver art, hvis oprindelsesland fint fremgår af teksten uden på emballagen. Der er lande, hvor den slags bortskaffelse af affald medfører bøder.

Tidligere var det en dyd at samle og genbruge, hvad genbruges kunne. Især bør det fremover ikke være en skam at benytte et hjørne af haven til kompostering af affald.

De seneste års miljøpolitiske tiltag har dog skabt større og større forståelse for, at opgaverne kun kan løses i samklang og forståelse med befolkningen. Det kræver vedvarende information og oplysningskampagner. Kan mange af virkningerne af de miljøpolitiske resultater erkendes uden for landets grænser, vil det klart bidrage til øgede turistindtægter.

Jeg nævnte også genanvendelsesområdet som et område, hvor der kan skabes indtægter og beskæftigelsesmuligheder. I den private sektor omsættes årligt for ca. 3 mia. kr., hvor 750.000 t jern indsamles og genanvendes, hvilket er så tæt på en 100 pct.s genanvendelse som muligt. Men yderligere 750.000 t af andre metaller indsamles og genanvendes. Mange af industriens sværvægttere er i tidens løb startet i genbrugsbranchen, og stadig væk er flere virksomheder produktionsgrundlag for indsamlede genbrugsvarer, især på papirområdet. Mange kommunale virksomheder har i tidens løb forsøgt sig på området, men selv om der er tilført offentlige tilskudsmidler både til anlægsinvesteringerne og til driften, er det vanskeligt at få øje på nogen, der drives rentabelt på markedsøkonomiske vilkår.

Jeg sagde indledningsvis, at det offentlige naturligt i samarbejde med private skal løse miljøopgaverne. Det sker bedst ved at lade det offentlige klare deponeringsopgaven med uanvendeligt affald og lade private tage sig af genbrugsmaterialerne. Regeringens målsætning er renere teknologi og øget genanvendelse, dels for at gøre affaldsmængderne mindre farlige, dels for at gøre mængderne mindre.

Et lille hjertesuk må jeg have lov til at fremføre i denne forbindelse. Af bekendtgørelsen om indretning og placering af lossepladser fremgår det, at kommunerne skal tilstræbe at placere lossepladserne i kystnære områder, »for at en eventuel nedsivning kan ledes ud til mere solide recipienter.« I andre forbindelser er vore indre danske farvande langt fra solide recipienter. Jeg er meget enig i hovedhensynet, nemlig at sikre grundvandet mod forurening, men i en tid, hvor man kan etablere en vandtæt tunnel under Storebælt, må det også være muligt at sikre lossepladserne med vandtætte membraner.

I det hele taget skal det være mit ønske, at man den dag, hvor det teknologisk og ud fra et økonomisk hensyn er muligt at sikre lossepladserne mod nedsivning, vil begynde at retablere de danske istidsdannelser, især de mange smukke åse, som i dag er skamferet til fordel for fremskaffelse af sandfyld. Ligeledes vil mange af de gamle grusgrave kunne udnyttes til deponering af affald, forudsat at grundvandet ikke trues.

Mange landskabelige værdier kunne reddes, og mange kystnære affaldsdepoter kunne undværes; der er ikke brug for nye bjerge og især ikke i landskabeligt smukke omgivelser.

Jeg skal til slut sige, at Det Konservative Folkeparti under de her fremsatte forudsætninger kan stemme for det fremsatte dagsordensforslag. I den forbindelse hæfter jeg mig især ved miljøministerens formulering af »kan'er« og »skal'er«, som frem for alt bygger på frivillige aftaler og information som styringsredskaber.

Leif Hermann (SF):

Socialdemokratiet fortjener, som ministeren sagde, en tak for at have rejst denne forespørgsel, fordi forespørgslen kommer på et tidspunkt, der er nok så væsentligt, nemlig godt et halvt års tid før affaldslovgivningen skal moderniseres, rationaliseres og sammenlægges